గోవూ గోమాయవూ

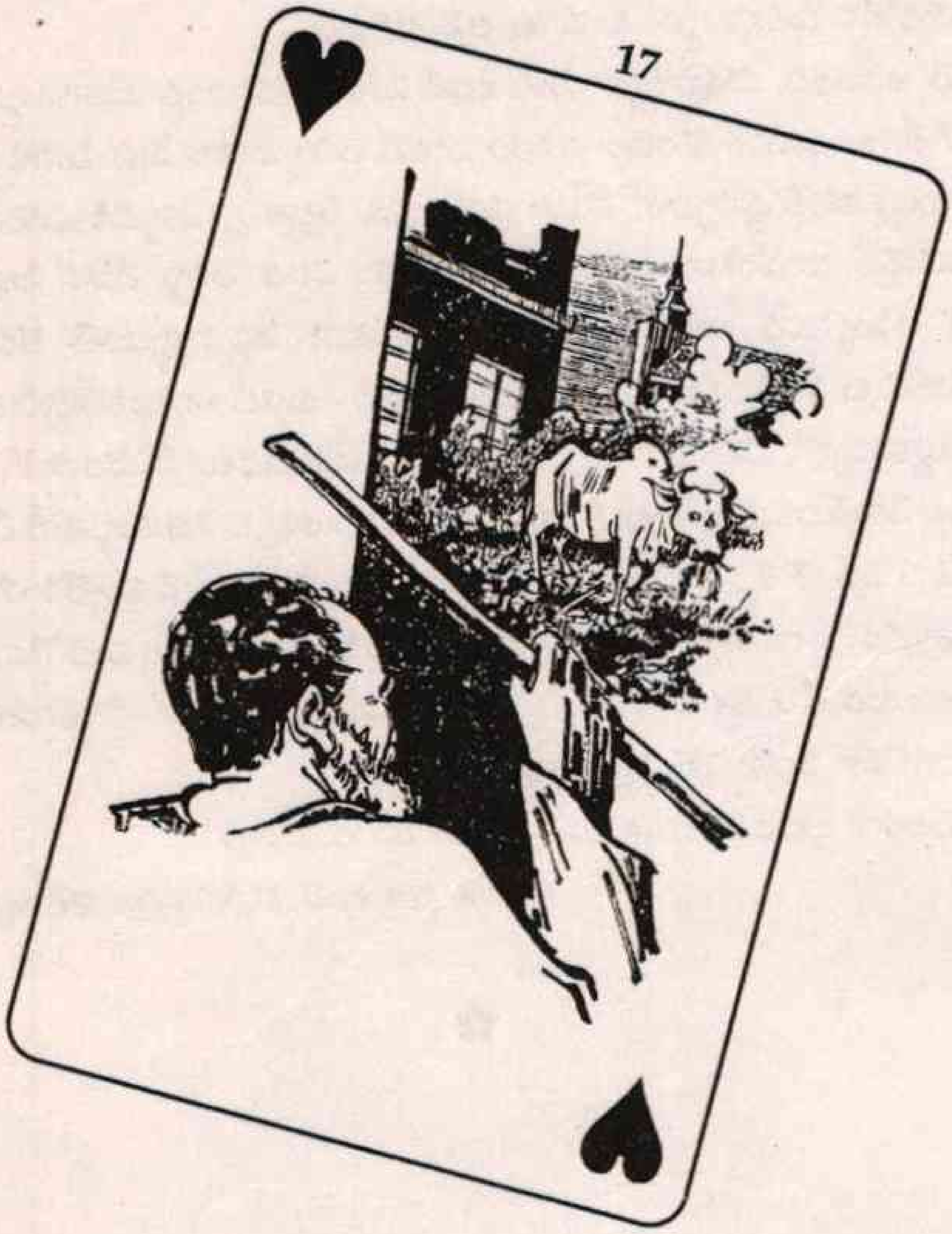

ఫాదరీ గేబ్రియల్ దొరకేమీ పాలుపోలేదు. అంతఘోరం జరుగుతుందని తెలిస్తే తనలా చేసి ఉండేవాడు కాడు. ఈవెనింగ్‌వాక్ కి మామూలుగా బయలుదేరి వైట్ వాషింగ్ సరిగ్గా జరిగిందో లేదో స్వయంగా చూద్దామని స్కూలు బిల్డింగ్ వైపు రావడంతో కొంప మునిగింది. ఇంతకీ తను వచ్చేసరికి శీతాకాలమేమో చీకటి తరుముకు వస్తూనే ఉంది. పనివాళ్ళు ఎవరూ లేరు. తోటమాలి శలవు పెట్టేడు. లేడు. కాపలావాడు ధర్మసందేహంగాడు కూడా ఎక్కడో లోపల ఉన్నట్టున్నాడు అలికిడి లేదు.

గేటు దగ్గిరపడుతుంటేనే లోపల్నుంచి ఏదో కర కర మనే చప్పుడు స్పష్టంగా వినిపిస్తోంది. మళ్ళీ ఏ పశువో జొరపడి ఉంటుంది కాంపౌండు గోడ లోపల ఎత్తుగా ఉంటుంది గనక ప్రయత్నించి పైకి గెంతొచ్చు నేమోగాని పై నుంచి లోపలికి పశువులు జొరబడే అవకాశం ఎలాగా లేదు. వికెట్ గేటు లోపల గడియ పెట్టడం మరచిపోయాడు కాబోలు..... వెధవ అశ్రద్ధ. గేబ్రియల్ విసుక్కుంటూ లోపల ప్రవేశించాడు.

ఎదురుగుండా కంటపడిన దృశ్యం అతని ఒళ్ళు వేడెక్కించింది. ఆ మసక చీకటిలో ఆవొకటి ప్రవేశించి చేసిన సర్వనాశనం స్పష్టంగా కనిపిస్తూనే ఉంది. కేబేజి మడి నమిలిపారేసింది. బీన్సు తీగెల్ని పువ్వులతో పిందెలతో లాగేసింది. కలకల లాడుతున్న పూలమొక్కల వరసలు నామరూపాలు లేకుండా తొక్కేసింది.

ఏళ్ళ తరబడి కృషి చేసి తీర్చిదిద్దిన తోట నిమిషాలమీద పాడయిపోవడంతో అతనికి ఒళ్ళు తెలియలేదు. చేతి కర్ర బలంగా విసిరేడు. వెనకనుంచి ఎవరో వస్తున్నట్టు ఆవు చూసినట్టులేదు. తప్పుకోలేదు. అది మామూలు చేతికర్రా కాదు. లోపల యినపకడ్డీ అమర్చబడి ఉన్నది. ఆవుకి తగలరానిచోట తగిలినట్టుంది. పెద్ద అరుపు అరచి కుప్పలా కూలబడి పోయింది. ఆ అరుపు విని అటువైపు పెద్దగేటు తాళం వేసి వస్తున్న ధర్మసందేహం అక్కడికి పరిగెత్తుకు వచ్చాడు. గేబ్రియల్ తన కోపమంతా వాడి మీద చూపించాడు. ముందా ఆవుని బయటకి తగిలెయ్యమని ఆదేశించాడు. ధర్మసందేహం ఆవుని కాలితో తన్ని చూశాడు. మోకాలితో పొడిచి చూశాడు. కర్రతో ఆదిలించి చూశాడు. దానిలో చలనంలేదు. ఒకపక్క వేలాడుతూన్నట్టు చూడగానే వాడి పై ప్రాణం పైనే పోయినట్టయింది.

వాడి మొహం చూడగానే గేబ్రియల్‌కి జరిగిందేమిటో అర్థమయిపోయింది. పాప చింతతో అతని గుండె విల విల లాడిపోయింది. కాలికి దెబ్బ తగిలిన కుక్క పిల్లకి స్వయంగా మందు రాసి కట్టుకట్టే మనస్తత్వం తనది. అలాంటిది యివాళ తన చేతుల్తో తను నోరెరగని ఒక పశువుని కొట్టి చంపేడు! నుడుటని బట్టిన చెమట బిందువులు తుడుచుకుంటూ అతను మేడ మీద తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయి అద్దాల కిటికీ దగ్గర నిలబడ్డాడు.

అప్పుడే చుక్కలు ఒక్కొక్కటీ మెరియడం ప్రారంభించాయి. అతను వాచీ చూసుకున్నాడు. రేడియం ముళ్ళు ఏడున్నర చూపిస్తున్నాయి. అక్కడ అలా నిలబడ్డం అతని కెంతో యిష్టం. అదే యివాళ విషమయిపోవడం అతనికెంతో ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. పగలిపూట ఆ అద్దాల కిటికీ దగ్గర నిలబడి కిందకి చూస్తే తను ఎవరికీ కనపడడు. అందర్నీ తను చూడొచ్చు. మబ్బుల్తో దొబూచులాడుతున్న పిట్టల్తో పాటూ గడ్డి దుబ్బుల వెనక దొంగాట లాడుకుంటున్న పిల్లల్ని కూడా వాళ్ళ సహజ సుందర ప్రకృతులతో అక్కణ్నుంచే చూడొచ్చు. పేరుకి బంగళా ఉందిగాని ఈ స్కూలు బిల్డింగే తన సర్వస్వం. అవును. ఈ దేశంగాని దేశంలో తనకెవరున్నారు. లేకేం, ఈ పిట్టలూ, ఈ పువ్వులూ ఈ పిల్లలూ ఇంతకన్నా ఇంకేం ఆస్తి కావాలి మనిషికి!

పదేళ్ళ కిందట మిషనరీగా తను ఈ ప్రాంతానికి వచ్చాడు. ఆరెకరాల జాగాలో అందమైన చిన్న చర్చీ, అనుబంధంగా చిన్న స్కూలూ ఆరంభించాడు. ఎక్కణ్నుంచో తెల్లగెడ్డవు కిరస్తానీతాత ఒకడు పిల్లల్నెత్తుకుపోడానికి వచ్చాడనే భయం చిరుగుండెల్లో తగ్గించడానికి ఏళ్ళతరబడి పట్టింది. పరవాలేదు. తనునాటిన కొబ్బరిచెట్లు మొవ్వులు విడి పువ్వులు వెదజల్లే సమయం ఆసన్నమయింది. తను విశ్వాసం నాటలేనిది పెద్దవాళ్ళలోనే ముఖ్యంగా తన మతస్థులలోనే గొర్రెపిల్లని ఎత్తుకున్న ఏసుక్రీస్తు పెయింటింగ్ పక్క గోవుకి జారబడి మురళి వాయించే శ్రీకృష్ణుడి పటంమెయిన్ హాల్లో ఉంచాలనే తన ప్రతి పాదనమీద పైకి ఎన్ని పితూరీలు వెళ్ళేయని! స్కూల్ స్టాఫ్‌లో నాన్ క్రిష్టియన్స్‌కి అవకాశం కల్పించనందుకు తనకి ఎన్ని వార్నింగ్సు వచ్చాయని!పోన్లే ఏం చేస్తాం... పెద్దల మనసులు

అలాగే ఉండనీ.... తనతో ఒకరిగా గుర్తించారు, తాతా అని ప్రేమగా పిలుస్తారు. పరమ పవిత్రమూర్తులు పసిపాపలు, తన పాఠశాల విద్యార్థులు. ' వాళ్ళకోసమే తన జీవితం అంకితమైపోనీ...

"బాబుగారూ, ఆవు చచ్చిపోయినట్టుంది...అదెవరిదో ఏమిటో.....'

ధర్మసందేహం మాటలతో తుళిక్కిపడి గేబ్రియల్ మళ్ళీ ఈ లోకంలోకి వచ్చాడు. కొండంత సమస్య ముందుంచుకుని సముద్రమంత లోతుకి తన ఆలోచనలు పంపిస్తున్నందుకు అతనికి తడీపొడీ లేని నవ్వొకటి వచ్చింది. నిండు ప్రాణాన్ని ఒకటి నిలువునా తీశాడు ఇవాళతను ఏమిటి దీనికి నిష్కృతి?

'తెలుగు మేష్టారి ఇల్లు దగ్గరే.....కేకేసుకు రానా? ఆయన కిలాంటివన్నీ బాగా తెలుస్తాయి. ఆయన దగ్గర కూడా ఒకటో రెండో ఆవులుండాలి. ఒకవేళ ఆయనదేమో ఇది....'

ఫాదరీ తల ఊపేడు, మరో పావుగంట దాటకుండా షణ్ముఖశర్మ స్కూలు కాంపౌండులో ఉన్నాడు.

'హరహర, పొద్దున్న లేచి ఎంత దుర్వార్త విన్నాను. నోరురుగని పశువు.... నాలుగు గడ్డిపరకలు కొరికి కాలం వెళ్ళబుచ్చే పరమసాధువు, మనల్ని అన్నం అడిగిందా, నీరు అడిగిందా! ఆఖరికి దానికివాళ మృత్యువు రాసిపెట్టుంది'కోపంతో అతని ఒళ్ళు ఊగిపోయింది. అయినా ఎలాగో తమాయించు కున్నాడు. నీరోజులు దగ్గిరపడ్డాయిరా గోమాంస భక్షకా! లేకపోతే ఇంత దురాగతానికి సిద్ధపడవు' అని గొణుక్కుంటూ మేడమెట్లు ఎక్కేడు.

"ఆ ఆవు మీదా?'' అని అడిగేడు గేబ్రియల్.

"నాదా అంటారా? పెద్దదొరలుమన్నించాలి. తమరు మా దేశ క్షేమం కోరి పై నుండి పంపబడిన దేవదూతలు..... తెల్లనివన్నీ నీళ్లు, పొరపాటు, తెల్లనవన్నీ పాలూ నల్లనివన్నీ నీళ్లా అనుకుంటారు. ఇక్కడి వాతావరణం ఎంతక్లిష్టమయిందో ఎన్నాళ్ళయినా తమరు పోల్చుకున్నట్లు లేదు.''

"నేను అడిగింది ఆ ఆవు మీదా అని.''

"అదే అదే మనవి చేస్తున్నాను.....ప్రభువులు.....తమ దగ్గిర నేనెంత. భృత్యమాత్రుణ్ణి....మాటకి అడ్డువచ్చాను......మన్నించాలి.''

"ఆ ఆవు......''

"అవును, అవును ....అక్కడికే వస్తున్నాను. ఆ ఆవు నాదా అని అడిగేరు. ఏం చెప్పను! అది నా ఒక్కడి సొమ్మా కాదుగద! మా దేశానికంతటికీ ఉమ్మడి ఆస్తి అది. ప్రజల కంతటికీ పరమ పవిత్రమూ, మహా పూజ్యమూ అది. మమ్మల్ని పాలించే తెగకి చిహ్నం కూడా అదే. భూసురులతో సమానంగా పూజిస్తాం మేం గోవుల్ని, ఆవు శరీరంలో మాకు శిరోధార్యం కాని భాగమంటూలేదు.గోవు గురించి ప్రత్యేకించి పురాణమే ఉన్నటుంది మాకు. బతికుండగానే కాదు చచ్చిం తర్వాత కూడా ఆవుతో పనుంది మకు. ఆవు చచ్చాక కాదు. మే చచ్చాక అపరకర్మల్లో గోదానం అతి ముఖ్యమైంది మాకు గోవు తోక ఒకటి దొరకకపోతే వైతరణి ఎలాదాటగలం చెప్పండి మేము'.

"అవును బతికుండగానే కాదు చచ్చింతర్వాత కూడా ఆవుతో పనుంది మీకు మీరు చచ్చాక కాదు, ఆవు చచ్చాకే....'' అనుకున్నాడు ఫాదర్. అతనికి ఆ మధ్య జరిగిన సంఘటన ఒకటి గుర్తుకొచ్చింది.

మోకాళ్ళలో సత్తువ సన్నగిల్లిపోయి నడుస్తూ ఆ మధ్య ఒక ముసలి ఆవు ఒకటి నాలుగుదార్ల కూడలిలో కీళ్ళు జారి పోయి కూలబడిపోయింది. ఇదే కాదు. దీని సంతతి కంతటికీ మెయిన్‌రోడ్డే శరణ్యం ఏ పట్నంలో ఏ అర్ధరాత్రి ఏ రోడ్డు పరికించినా విశాలమైన భూమాత మీద విశ్రాంతి తీసుకుంటూన్న గోమాత దర్శనం తప్పించుకోలేరు ఇలాగే కాబోలు మీరు గోవుని పూజిస్తారు! ఇంతకీ ఆ ముసలి ఆవుది ఎంత పశుచర్మమైనా మండుటెండలో మలముల రోజుల తరబడి మాడి అరచే శక్తిని కూడా కోల్పోయేదాకా వచ్చింది. కొద్దిగా తలఎత్తడం దీనంగా చూడ్డం. ఇవి మాత్రమే మిగిలేయి దానికి. ఇన్ని మంచి నీళ్ళు తెచ్చి దానిముందు పెట్టే నాథుడు కూడా లేకపోయాడు. మనషులు వస్తున్నారు వెడుతున్నారు. ఎవరి పనులు వాళ్ళవి మరి ఓ రోజు ఆ గోవు బాధలు తీరిపోయాయి. అంతే. జన ప్రవాహం ఆగిపోయింది! చందాల పళ్ళేలు నిండిపోయాయి. పెద్ద బండి చేయించారు. గోశరీరాన్ని అందులో చేర్చేరు. దాని మొహాన్ని ఇంత పసుపూ అంత కుంకుమా మెత్తేరు మేళతాళాలతో దాని శరీరాన్ని తీసుకువెళ్లేరు.

"తమరు నామాట వింటున్నట్టు లేదు." అన్నాడు శర్మ.

ఫాదర్ తల ఎత్తేడు.

"ఏదీ నేను అడిగిందానికి మీరు జవాబు చెప్పందే!"

"చిత్తం చిత్తం ఆ సంగతి విన్నవించాలనే ఇంత ప్రయత్నమున్నూ. జరిగిన విషయం ధర్మసందేహం ద్వారా తెలుసుకున్నాను. తెలిసి చేస్తేనేం తెలియకచేస్తేనేం ఇది గోహత్య. ఇంతకన్న మహాపాతకం ఉండదు. పంచమహా పాతకాల్లో యిలాంటి వాటిని మావాళ్ల ప్రధమశ్రేణిలో చేర్చేరు. ఇది చేసినవాళ్ళకి యిక పుట్టగతులుండవని మా శాస్త్రాలు ఘోషిస్తున్నాయి. గేబ్రియల్ ముందున్న బల్లని కోపంగా తోసి లేచినిలబడ్డాడు.

"మిష్టర్ శర్మా.........విషయాన్ని మీరు మరింత కాంప్లికేట్ చేసిపారేస్తున్నారు. నేను మిమ్మల్ని కబురంపింది యీ ఆవు ఎవరిదో తెలుసుకుందామని, మీకా ఇన్ఫర్మేషన్ తెలుస్తే చెప్పండి లేకపోతే.....!'

"అదీ అదే అది చెప్పాలనే యింత ఉపోద్ఘాతమున్నూ..... తమరు అడిగింది శలవియ్యకపోతే సేవకవర్గం మేమెందుకండి మరి? జగపతి శాస్త్రుల్లు అనీ మాకు బావమరిది వరస వాడిదే ఈ ఆవు. నుదుటి మీద గోధుమ రంగు మచ్చా అదీ నాకు గుర్తే. మా ఎన్నికయిన పశువండి అది. పశువుటండీ, కామధేనువుగాని! పూటకి కుంచెడు పాలు యిచ్చేది. పదిమంది గల కుటుంబం అది వాళ్ళందరూ తాగినంత తాగి పారబోసినంత పారబొయ్యగా రోజుకి రెండుపుంజీల రూపాయిలు వచ్చే వండి దానిమీద. అసలలాంటి పశువులున్నాయా యిప్పుడు! అందుకే దానిదినం తీరిపోయింది. పాపం వాళ్ళ నోటిదగ్గర కూడు పడగొట్టేసినట్టయింది. గంపెడు పిల్లల తల్లి మా చెల్లెమ్మ... పాపం ఇక ముందు రోజులెలా వెళ్ళబుచ్చుతుందో ఏమో... తమకి మాత్రం ఏం తెలుసు ఏదో మామూలుగా కర్ర విసిరేరు. పొద్దుట లేచి ఎందరు కర్రలు విసరడం లేదు! ఇంత విపరీతం కద్దా! ఇంతకీ రోజుల మహత్యం!

"ఐయాం ఆపుల్లీ సారీ మిష్టర్ శర్మా - నిజానికి నా దృష్టిలో అన్ని జంతువులూ ఒకటే. గాడిద చావుకన్న ఆవు చావుకి ఎందుకెక్కువ కన్నీరు కార్చాలో ఎంత ఆలోచించినా అర్థం కావడం లేదు నాకు...

'పావుకేజీ గోమాంసం ఉంటేగాని రోజు వెళ్ళదు నీకు - నీకెలా అర్థమవుతుంది!" అని గొణుక్కున్నాడు శర్మ.

"ఏమిటి మీలో మీరే ఏదో అనుకుంటున్నారు"

"అబ్బే అబ్బే... చీమకైనా హాని చెయ్యని మత బోధకులే తమరు. ఎంత ధర్మసంకటం వచ్చిపడిందీ అని విచారిస్తున్నాను,"

"ఏం చెయ్య మన్నారు! నా చేతిలో దానికి ఆయువు మూడింది గనక ఆ ఫేమిలీకి నష్ట పరిహారం చెల్లించుకోడం నా కనీస బాధ్యత. అవు ఖరీదు మీద సరి అయిన అయిడియా లేదు నాకు. బాగా పాలిచ్చే పశువు అని చెబుతున్నారు. మీకు వెయ్యిరూపాయిల చెక్కురాసి ఇప్పుడే ఇస్తాను. మీ బావమరిదిని పిలిపించి నా క్షమాపణ చెప్పి చెక్కు అందజెయ్యండి. ఇది తాత్కాలికంగా యిచ్చే రిలీఫ్ మాత్రమే. ఏకంగా ఆ ఫేమిలీకి ఏదో ఏర్పాటు చేద్దాం ఏమంటారు?"

"తమరు ఎంత అమాయకులు! అన్నాడు శర్మ. ఆ మాటకు జవాబుగా,

'అదేమిటి? అన్నాడు గేబ్రియల్ తెల్లబోయి.

'వస్తున్నా, వస్తున్నా... ఆమాటే మనవి చేస్తున్నా. తమరు మా జగపతి శాస్త్రులుకి జరిగిన నష్టం గురించే ఆలోచిస్తున్నారు. తమరికి జరగబోయే నష్టం యెంతటిదో తాము ఎంతటి ప్రమాదకర పరిస్థితుల్లో చిక్కుకున్నారో ఏమాత్రం అర్థం చేసుకున్నట్టు కనపడదు. అమాయకత్వం అంటే ఇంకెలావుంటుంది?'

ఫాదర్ నుదుట చిన్న ముడతా, ఆ ముడతలో కాస్త తడి స్పష్టంగా కనిపించి శర్మ మరింతగా వుత్సాహం తెచ్చుకున్నాడు.

'ఎక్కణ్ణుంచో వచ్చారు తమరు. ఎన్నాళ్ళనుంచో కృషిచేస్తున్నారు. మా భాష నేర్చుకున్నారు. మా అలవాట్లు తెలుసుకున్నారు. మాలో యిమిడిపోదామని ప్రయత్నిస్తున్నారు. కాని, మా వాళ్ళకి తమర్లాటి వాళ్ళని కలుపుకోగల తాహతూ-శక్తి వుండొద్దూ? తమ వుప్పు తింటూన్న తమకే చెబుతున్నానని ఆగ్రహించవద్దు. తమ ఒంటిమీద ఈగవాలితే భరించలేనునేను. తమరు గొప్ప ఆపదలో వున్నారు ప్రస్తుతం. మేం పూజించే పశువు అది. తమ ఆవరణలో హత్య చేయబడి పడివుంది. మా వాళ్ళకి మతోన్మాదం హెచ్చు. ఈ సంగతి నలుగురికి తెలిస్తే ఏంకొంపలంటు కుంటాయో అని నాప్రాణం కొట్టుకుపోతోంది. ఏమోయ్. ధర్మసందేహం... ... నిన్నే వెంటనే ఇలారా'

కాపలావాడు వచ్చాడు.

'చూడూ, అన్నిగేట్లకీ జాగ్రత్తగా తాళాలు వేసేవుకదూ... ... మరోమారు చూడు! పిట్టపురుగుని లోపలికి రానియ్య కూడదుసుమా! నీ అజాగ్రత్తే దొరగారి పీకలమీదికి తెచ్చింది. జాగ్రత్త... వరండాల్లో లైట్లన్నీ ఆర్పెయ్యి !

ధర్మ సందేహం తలూపి వెళ్ళి పోయాడు.

'ఇంకానయం ఆ ప్రభువు మనపట్ల ఉన్నాడు. శీతాకాలం, రాత్రివేళా కాబట్టి యీ మారుమూల జరిగిన యీ ఘోరం యింకా ఎవరికీ అందినట్టులేదు. కబురు అందిందంటే యీ స్టూడెంటు కుర్రాళ్లని మనం పట్టగలమా; ఈపాటికి యీ భవనం భవనమంతా పెట్రోలులో స్నానమాడి నిప్పురంగు చీరకట్టుకుని సెగలలో పొగలతో ప్రళయ నృత్యం చేస్తూ ఉండకపోనా?'

ఫాదరీ గుండె దడదడ కొట్టుకొంది సురుచిరమూ, శుభప్రదమూ అయినదింకా యీ సుందర జగంలో మిగిలి ఉందని నమ్మే సున్నిత హృదయుడాయన.

'నో.. ఐ కాన్ట్ ఎగ్రీ... తక్కిన వాళ్లమాట నాకు తెలీయదు గాని మన స్కూల్లో చదువుకున్న పిల్లల క్రమశిక్షణ వేరు. వాళ్లలా చెయ్యరు... యు ఆర్ రాంగ్' 'తమకి చెప్పగల పాటివాణ్ణి కానని నాకు స్పష్టంగా తెలుసు. కాని ఏం చెయ్యను; కాని తమకి మనవి చెయ్యకతప్పేటట్లు లేదు. మనస్కూల్లో ఉన్నంత వరకు మన పిల్లల క్రమశిక్షణ బాగానే ఉంటుంది. కాని వాళ్లు ఎక్కువసేపు ఇంట్లోనే కదా ఉండేది! ఇంటి దగ్గర ఒక ఆదర్శమూ, ఒక నియమమూ ఏడుస్తేగా! తండ్రి లంచగొండి, తల్లి వ్యభిచారిణీ అనుకోండి. ఇది పిల్లల కళ్ల పడితే - ప్రతిక్షణం కట్టలు తెచ్చుకొని పారేవాళ్ళ శక్తిని ఎటువైపు మళ్ళించాలి! ఇదిగో దాని పర్యవసానమే నేటి యీ విద్యార్థుల అలజడికి కారణం. వాళ్ళలో కల్లోలం లేపడానికి ఎటువంటి చిన్న సంఘటన అయినా చాలు. అందులో మాకు ఇంతతిండి పెట్టే గోమాతకి నేడు మారణ హోమం జరిగింది. మావాళ్లు ఊరుకుంటారా!'

'అయితే ఇప్పుడేం చేద్దామంటారు?'

అందుకే... అందుకే... దానికోసమే బుర్ర బద్దలు కొట్టుకుంటున్నాను. నలుగురటూ నలుగురిటూ కాళ్ళకి మోకుతాళ్ళుకట్టి మోసుకువెళ్ళినా కదుల్తుందా అన్నట్టు ఉంది ఆ ఆవు, లేకపోతే చీకుచింతా లేకుండా నిమిషాల మీద తర్లించి వెయ్యనూ: తమ దాకా రానిద్దునా?... పోనీ... తమరే ఓ పని చేస్తే!!

'ఏమిటి?'

'చెబుతా చెబుతా... తమరేం అనుకోరనే ధైర్యం ఉందినాకు. రాత్రికి మెయిల్ అందుకుని మెద్రాసు వెళ్ళిపొండి రేపు అక్కణ్ణుంచి విమానంలో తమరి దేశం వెళ్ళిపోవచ్చు. వీళ్ళు తమర్ని బతకనియ్యరు.... నాకు తెలుసు... మనకి తెలిసిన జాగ్రత్త లేవో మనం తీసుకున్నాం గాని యీపాటికి యీ వార్త ఊరంతా పాక్కిపోయి కోపతాపాలతో అంతా కుతకుత ఉడికిపోతూ ఉంటారని నా ఉద్దేశం!'

'అదెలా, మన ముగ్గురికీ తప్ప తెలీదే! అన్నాడు ఫాదరీ ఒణికిపోతూ.

'పెదవి దాటితే పృదివి దాటుతుందని మాలో ఒక సామెత. మనం గేటుతాళం వేయించాంగాని ధర్మ సందేహాన్ని ఒక గదిలో పెట్టి తాళం వెయ్యలేదు గద!"

'అవునవును పొరపాటే... నేను కర్రతో అవుని కొట్టడం కళ్ళతో చూసింది వొక్కడే అయివుంటుంది. వాణ్ని ఆ పేరు కారేం?'

'అయ్యో అయ్యో.... అందుకే తమర్ని మళ్ళీ మళ్ళీ సత్తెకాలపు వాళ్లు అనవలసి వస్తోంది. కళ్ళతో చూసినవాడే వచ్చి చెప్పనక్కరలేదు. పుచ్చిన కర్రా చచ్చిన కుక్కా కూడా వచ్చి సాక్ష్యాలు యివ్వగలవు మా కోర్టులో. ఇంతకీ కోర్టు దాకా తెచ్చే శ్రమ కలిగించరు మా పిల్లలు. ప్రస్తుతం వాళ్లే రక్షకభటులూ, న్యాయ వాదులూ, న్యాయమూర్తులూ అన్నీ..... అప్పటి కప్పుడే తీర్పూ శిక్షా జరిగిపోతుంది. ఇందాక మన ధర్మసందేహంగాడు మా యింటికి వచ్చి నాతో చెప్పడం మటుకు రహస్యంగానే చెప్పాడనుకోండి, కాని ఏం చేస్తాం, వాడి గొంతుక పెద్దది అదిగాక తమకూ నాకూ ఉన్న ఆత్మీత వాడికెందుకుంటుందీ? ఉండండి... ఏమిటా గోల? కొంపదీసి హోమగుండంగాడు

గాని నాలుగు హాస్టళ్లలోకీ వెళ్ళి కుర్రాళ్ళని ఉసిగొల్పి రావడంలేదు గద... లేదులెండి..... మా పక్క వీధిలో పెళ్ళి జరుగుతోంది వాళ్ళ గొడవే అయి వుంటుంది, అమ్మయ్య హడలి చచ్చాను, కొంచెం మంచి తీర్థం వుంటే యిప్పించండి.'

షణ్ముఖశర్మ ఒక గ్లాసు ఖాళీచేసేలోగా గేబ్రియల్ నాలుగు గ్లాసుల మంచినీళ్లు ఖాళీ చెయ్యడం అతనికెంతో తృప్తి నిచ్చింది.

'ఎవడో హోమగుండం అన్నారు.... ఎవరతను?' అన్నాడు ఫాదరీ హీనస్వరంతో'

'మా ఇంటి ఎదురుగుండా మేడ మీద ఉంటున్నాడండీ... ఇందాక తమరు ధర్మ సందేశాన్ని మా యింటికి కబురు చెప్పి రమ్మన్నారే, సరిగా ఆ కబురు అందజేసే వేళకి వాడి కిటికీ తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. విన్నాడో లేడో నేను నిర్ధారణగా చెప్పలేనుగాని యిలాంటి విషయాలంటే చెప్పలేని ఆసక్తి వాడికి. ఎంత రక్తపాతం జరుగుతే అంతగా మనం ముందడుగు వేస్తున్నామని త్రికరణ శుద్ధిగా నమ్మే మొదటిరకం రౌడీ వెధవవాడు. క్రిందిటేడు మన వూరి సైన్సు కాలేజీ యూనియన్ ప్రెసిడెంటు వాడే. పదవీ విరమణ చేశాక వాడ్ని విద్యార్థులందరూ నాయకుడిగా చూసుకుంటున్నారు.

గేబ్రియల్ మొహం పూర్తిగా మాడిపోయింది.

శర్మకి కనపడకుండా మొహం మరో వైపుకు తిప్పుకున్నాడు.

'డబ్బు వెదజల్లి యీ వెధవలందరి నోళ్లూ కట్టించడం పెద్ద బ్రహ్మ విద్యకాదు గాని, తమ రిలాంటివాటికి ఒకబడరని నాకు తెలుసు. అంచేతే అంటున్నాను, మా వాడి మొహాన్న ఏ అయిదు వందలో కొట్టేసి - ఎందుకలా చూస్తారు? అవును అయిదు వందలే. చాలు. పూటకి కుంచెడు పాలు యిస్తుందని మా బావమరిది అంటే మాత్రం మనం నమ్మడమా ఏమిటి? చిత్తగించారు కదూ - వాడికా మాత్రం ముట్టచెప్పి తమరు రైలెక్కిపొండి బతికుంటే మరోచోట బడిపెట్టుకోవచ్చు. మరో గత్యంతరం లేదు. ఈ లంచాలూ అవీ యిలాంటివాటికీ మీరెలాగా సరిపెట్టుకోలేరు... ఇక ఈ స్కూలన్నారా? దీని జాతకం బాగులేదు. లేకపోతే ఎక్కడిదో ఆ ఆవు యిక్కడికొచ్చి మీ చేతుల్లో చావడమేమిటి? రేపీపాటికి యిదెలాగా భూమట్టం అయిపోతుంది. దీన్ని బ్రహ్మ దేవుడు ఆపలేడు. కానియ్యండి.... ఏం చేస్తాం?'

ఫాదరీ ఉద్రేకంతో బల్లమీద గుద్దేడు.

'నో.... నో..... నా కంఠంలో ప్రాణముండగా యీ బిల్డింగ్ కూలదొయ్యనివ్వను. ఇది నాశనం కాకుండా చివరి వరకూ చూస్తాను నేను. ఎటినీకాస్ట్' అలా బల్ల గుద్దడంలో అతని పండు జుత్తులోంచి కొబ్బరి పువ్వు ఒకటి పైకి వచ్చి బల్లమీద పడింది. తను నాటి పోషించిన కొబ్బరి చెట్టు కింద నుంచి వెడుతూంటే కృతజ్ఞతతో తన మీద వర్షించిన ప్రేమపుష్పం అది. ఆ పిల్లలు ఈ పువ్వులు.... ఈ పిట్టలు... తను పెంచి పోషించిన ఇంత మధురమైన అందమైన బాధ్యత నుంచి తప్పించుకుని పారిపోయే భీరువా తను? పిల్లలు అందరూ రాళ్లేనా? కాదు...... అందులో రత్నాలు వున్నాయి. అన్నీ మట్టిబెడ్డలేనా? కాదు. కాదు. ఇందులో మాణిక్యాలు దొరుకుతాయి. వెతికి పట్టుకోడంలో ఉంది. ప్రేమించి దిద్దడంలో ఉంది. పువ్వులతో సరిపెడితే ఎలా? చెట్ల నుంచి గుత్తులు గుత్తులు కొబ్బరి కాయలు వేళ్ళాడాలి. పిల్లలతో పిల్లాడైపోయి వాళ్ళతో ఎక్స్కర్షన్‌కి వెళ్ళాలి. ఆ కొబ్బరి బొండాల చల్లని నీరు అందరూ అందుకోవాలి. మతానికి దూరమైనదీ, మనిషికీ, మనిషికీ దగ్గర చేసేదీ,

అదేదో పిల్లలకైనా చెప్పగలగాలి. చెప్పగలగాలి ఏమిటి, చెప్పి తీరాలి.

ఫాదరీ గేబ్రియల్ నిశ్చయానికి వచ్చాడు. సేఫ్ తెరిచాడు. గబగబా చెక్‌బుక్ తీశాడు. శర్మ పేర అయిదు వేలకి చెక్ రాశాడు మళ్ళీ ఏమనుకున్నాడో రాసిన కాగితం చింపేశాడు. పర్సు తీసి అతని చేతిలో పెట్టేడు.

'చూడండి మిష్టర్ శర్మా... నే చెప్పేది జాగ్రత్తగా వినండి. వీలైనంత తొందరగా ఆ ఆవు శరీరాన్ని యిక్కణ్ణుంచి తరలించి వెయ్యండి. ఎవర్ని కబురంపిస్తారో ఏం చేసుకుంటారో అంతా ఈ పన్నెండు లోగానే, అతి రహస్యంగా జరిగిపోవాలి. ఆ ఖర్చుల నిమిత్తమే ఈ డబ్బు యిచ్చాను రేపొద్దున్న సరిగా పదకొండుకున్నరకి మీరు మా బంగళాకి రండి. ముందు చెక్కిద్దామనుకున్నాను గాని మీ పేర నేను చెక్కివ్వడం ఎందుకు జరిగిందని తర్వాత ఏదేనా గొడవ రావచ్చు అది మీకూ నాకూ కూడా మంచిదికాదు ఎందుకొచ్చిన గొడవ ఇప్పటికి జరిగింది చాలు, మనీ విత్‌డ్రా చేసి రెడీగా ఉంచుతాను ఎంత అయిదే వేలు చాలుగదూ? మీ బావమరిదీ, ఆ స్టూడెంటు లీడరూ, దర్మసందేహంగాడూ, మీరూ ఇంకెవరయినా సరే ఎవరికేం పంచుతారో ఏమో అంతా మీదే పూచీ.... ఇది మళ్ళీ ఎక్కడా పొక్కకూడదు, వింటున్నారా?

'చిత్తం......... చిత్తం.......'

'నా దృష్టిలో అందరికంటె ఎక్కువ నష్టపోయినవాడు మీ బావమరిది, అందరి కన్న పాపం అతని కెక్కువ ముట్టచెప్పండి. పిల్లలవాడు. ఈ స్కూలు భవిష్యత్తూ నా వ్యక్తిగత శ్రేయస్సూ అంతా మిమ్మల్ని నమ్మి మీ చేతులలో పెడుతున్నాను. సరేనా?'

'ఎంత మాట - ఎంతమాట..... ఏవైనా హెచ్చుతగ్గులు వస్తే ఆ గోపాలకిష్టుడు నాపీక తీసెయ్యడా?'

గేబ్రియల్ వెళ్ళిపోయాడు.

షణ్ముఖశర్మ అసహ్యంగా అటువైపు చూశాడు......ఆలోచించసాగేడు.

'ఎవడ్రా నువ్వూ? ఎక్కణ్ణుంచో వచ్చి మా మీద ఆధిపత్యం చెలాయిస్తావా? నీ ఏడుపేదో నీ దేశంలో ఏడవక, మత ప్రచారం మిషతో మాదేశం వచ్చిందే చాలక, యీ పుణ్యభూమిని యింకా కలుషితం చేస్తావా? మా ప్రతి రక్తబిందువూ మిమ్మల్ని ద్వేషిస్తూ ఉంటుందనీ సమయం దొరికితే చావుదెబ్బ కొట్టందేవదలిపెట్టదనీ ఆ మాత్రం తెలీదా మీకు! నన్ను ఎప్పుడు కబురంపించావో అప్పుడే నీ రోజు మూడింది. నీ స్కూలు తగలడింది. ఇంకా నీ అదృష్టం బాగుంది. అయిదేవేలూ రాసిన చెక్కే ఏకారణంచేతో వెనక్కి తీశావు. లేకపోతే ఈ ఊరు ఊరంతా యీ ఆవరణలో నిండిపోయేటట్లు యీ పాటికి ఏర్పాట్లు చేసి ఉండనా! ఇప్పుడయినా మించి పోయింది ఏముంది! ఎన్నాళ్ళనుంచి ఎదురు చూస్తున్నావో, పగబట్టి, సాంచి ఉండి , చేజేతులా గోహత్యకు పూనుకున్నావు లేకపోతే ఒక్కదెబ్బతో గోవుచావడం ఎక్కడేనా విన్నామా? నీ గోరోజనం యిహాన్ని యిహాన్నే వెళ్ళగక్కించకపోతే యింకెందుకు? ధర్మ సందేహం! ఏమోయ్..... ఎక్కడయ్యా నువ్వూ'

'వస్తున్నా బాబుగారూ, ఏం మేష్టారూ పిలిచారా?'

'అవునయ్యా.... చూడు. కరీంపేటకి వెళ్ళి జమాజట్టీ లాంటి నలుగుర్ని కేకేసుకురా... దీన్ని యిక్కణ్ణుంచి తర్లించి వెయ్యాలి..... తాళ్ళూ అన్నీ వాళ్ళనే తెచ్చుకోమని చెప్పు. చూడు పాపం ఎలా

ఉందో యిది రెండేండ్లయి వట్టిపోయి.... తిండిలేక చిక్కిపోయి...బతికున్నప్పుడయినా చచ్చినట్టు కనిపించేరకం ఎలా చచ్చిపోయిందో ఏమిటో వాళ్ళతో నువ్వేం అనకు.... అన్నీ నేను చూసుకుంటాను. అన్నీ సరిగ్గా చేసుకురా.... ఇదిగో రెండొందలు. వాళ్లకేం యిస్తావో నువ్వేం తీసుకుంటావో రెండోకంటివాడికి తెలీకూడదు. జాగ్రత్త....'

ధర్మసందేహం పచ్చనోట్లు కళ్ళకద్దుకుని రొంటిన దోపుకుని పరిగెత్తేడు. గేటు వేసేసి షణ్ముఖశర్మ లోపలికొచ్చాడు ఆలోచిస్తూ: 'నేను తింటాను, ఒకడికి పెడతాను. అందరికీ ఇంత కరుణ రసార్ద్ర దృష్టి ఉంటే లోకం ఎప్పుడో బాగుపడిపోను. వీడికో పదో పరకో ఇచ్చి మిగిలింది కాజేస్తే నాకు అడ్డెవరు? అయినా నా అయిదు వేలూ నాకు ముడుతోంది గదా! హోమ గుండం అనేది కల్పిత పాత్ర అని ఎవరికైనా తెలుస్తుంది. మా బావమరిది అనేవాడు లేనేలేడనీ జగపతి శాస్త్రులు నా అపూర్వసృష్టి అనీ ఎవరు పోల్చగలరు? వెర్రి గేబ్రియల్! మన తూర్పు బుర్రల ముందు వాళ్ళవనగా ఎంత! ఎవరికి తెలిసి చచ్చింది! అది ఎవరిదనే చచ్చు ప్రశ్న దేనికి? అది మాజాతికే జీవగర్ర. దాన్ని చేతికర్రతో మోది చంపితే భరించడానికి మేమేనా అంత గాజులు తొడిగించుకున్నది! ఇంతకీ దీన్నిక్కణ్నుంచి తొలగించేస్తే రేపొద్దున్న దీన్ని వీడుచంపేడని నలుగుర్నీ నమ్మించడం ఎలాగ?

షణ్ముఖశర్మ పచారు చేస్తూ ఆలోచించసాగేడు. ఆట్టే సేపు గడవకుండానే అతని మొహంలో ఒక వికృత దరహాసరేఖ వచ్చిపడింది. వాహకులచేత దీని శవాన్ని పశువుల ఆస్పత్రికి చేర్పిస్తేసరి. అక్కడి వెటర్నరీ డాక్టరు ఎవరు, అపరిమితకుటుంబంగారు. తన కోవలోకి చెందని వాడేం కాదు, వాడిచేత పోస్టుమార్టెమ్ చేయించవచ్చు. కావలిస్తే నిజమే చెప్పి చావనీ, ఏం చేస్తాం! గోవు ప్రాణం ఎందుకుపోయిందో కొట్టిన దెబ్బేకదా దాఖలా! ముందు ఆ అయిదువేల రొక్కం చేతిలో పడ్డాక ఎంత కథయినా నడుపుకుని రావొచ్చు.

కొద్దిగా వెన్నెల వచ్చింది. షణ్ముఖ శర్మ తలెత్తి బిల్డింగ్ వైపు చూశాడు. 'ఏమాత్రం వెలుగుతావో ఇప్పుడే వెలిగెయ్యవే భవనమా' పాపం రేపీపాటికి నీ నామరూపాలు ఉండవుగదా! మా యజమాని మతప్రచారకులుంగారు పాపం ఆసుపత్రిలో మూలుగుతూనే ఉంటాడో కుంభీపాక నరకంలో కూరముక్కలా పెనంలో వేగుతూ ఉంటాడో...'

శర్మ ఆవు శరీరం దగ్గిరకొచ్చేడు. అతనికి నవ్వొచ్చింది. చచ్చిన గోశరీరం ఖరీదు అయిదువేల రూపాయలు! ఈ సారైనా మెరక వీధి మెరుపులకి ఎగబడకుండా సొమ్ము జాగ్రత్తపెట్టి పెద్దపిల్లకి పెళ్ళి చెయ్యాలి.

పాపం వెనకకాళ్ళ రెండిటిమద్యా చావు దెబ్బ తగిలినట్టుంది. కసాయివాడు ఎంత పనిచేశాడు. శర్మకి ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు చూసిన సినిమాలో పాటలో ఓ చరణం జ్ఞాపకం వచ్చింది. అనుకోకుండా పైకి పాడసాగేడు. 'గోమాతా నిను కొలచిన వారికి, కొరత తీరునట, కాదా?'

వాళ్ళు వస్తున్నట్టున్నారు. అడుగుల చప్పుడు దగ్గిరవుతోంది. ఫాదరీ చేతికర్ర దెబ్బతగిలి ఆవు చచ్చిపోయిందనే సంగతి వాళ్ళకి తెలియనివ్వడం ప్రమాదకరం. ముందే అంతా గోల అయిపోతే తన చేతిలో పడవలసిన రూపాయలు పడవు. కేవలం వృద్ధాప్యం వల్ల చచ్చిపోయిందని వాళ్ళని నమ్మించాలి. దెబ్బ కనపడకుండా, తోక దగ్గర అడ్డుగా, కూచున్నంత పని చేశాడు షణ్ముఖం. అసలే కముకు దెబ్బ తిని, సొమ్మసిల్లి చచ్చినట్టు పడి ఉందేమో. దెబ్బతిన్న ఆయువు పట్టుమీద

కూచోగానే వెర్రినొప్పి కలిగింది ఆవుకి భరించలేని బాధతో పిచ్చి బలం వచ్చేసింది దానికి. శక్తి అంతా కూడగట్టుకుని ఒక్కసారి లేచి ఒళ్ళు తెలియని బలంతో తన్ని, గెంతువేసింది.

ధర్మ సందేహం, యమకింకరుల్లాంటి నలుగుర్ని తీసుకుని. అక్కడికి వచ్చేసరికి ఆవు స్థానంలో శర్మ ఒళ్లు హూనమై, కొనప్రాణంతో మూలుగుతూ కనిపించాడు. ఆవు కష్టపడి కాంపౌండ్ గోడ గెంతి, ఆవలపైపు చేరుకుని అయిదు నిమషాలు దాటింది!

(జ్యోతి దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక 1970)

✿